

Gemenskapsboende

Välfärdsområdesstyrelse 11.12.2023 § 309
1592/00.01.02.01/2023

Beredare Vähäkangas Pia
Penttinen Erkki
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 805 1455, fornamn.efternamn@ovph.fi

Kommunerna och välfärdsområdena har ett ömsesidigt ansvar för att boendet i regionen är ordnat i en trygg miljö som bidrar till att klienterna kan klara sig självständigt. Det huvudsakliga målet är att invånarna i regionen ska kunna bo självständigt i sitt eget hem så länge som möjligt. Kommunen ansvarar för den kommunspecifika bostadspolitiken och områdesplaneringen, där ett centralt mål är att främja "möjligheterna att skapa en trygg, hälsosam, trivsamt och socialt välfungerande livsmiljö och omgivning som tillgodoser behoven hos olika befolkningsgrupper, såsom barn, äldre och handikappade" (Markanvändnings- och bygglagen, 5 §). Välfärdsområdet äger inte t.ex. hyresbostäder, men det ansvarar för anordnandet av tjänster som stöder boende och som anordnas utgående från bedömningen av service- och vårdbehovet.

Reformen av boendeservicen gör det möjligt att skapa mångformiga boende- och servicehelheter som erbjuder klienterna flexibla och gemensamma boende- och servicelösningar som främjar funktionsförmågan och som placerar sig mellan hemmaboende och serviceboende med heldygnsomsorg. I fortsättningen är boendetjänsterna i enlighet med socialvårdslagen: gemenskapsboende, serviceboende med heldygnsomsorg samt tillfälligt boende och stödboende.

I bostads- och planläggningspolitiken bör man främja mångsidiga boendelösningar för olika åldersgrupper med betoning på gemenskap. Följande genomskärande principer bör tas i beaktande i boendeutvecklingen: närservice, tillgänglighet (bör iaktas bättre än för närvarande), modifierbarhet, överkomliga priser, olika boende- och besittningsformer i samma objekt, centralt läge, bra anknytning till närmiljön och boendesäkerhet.

Det gemenskapsboende som avses i socialvårdslagen ersätter det nuvarande serviceboendet. I gemenskapsboende erbjuds klienten en lämplig bostad samt en service som främjar socialt umgänge. Boendet och servicen ordnas separat enligt klientens individuella behov. Gemenskapsboende kan i likhet med annan boendeservice ordnas av såväl välfärdsområdet i egen regi som tillhandahållas av privata tjänsteproducenter och organisationer.

I beredningen av mellanrapporten har man utgått från gemenskapsboende som är avsett för äldre personer. Institutet för hälsa och välfärd har initierat workshoppar om gemenskapsboende, där man bland annat fastställer nationella kriterier för gemenskapsboende. Dessa har inte kunnat tas i beaktande i den anslutna rapporten.

Utvecklingsåtgärder

Välfärdsområdet inleder en utredning och samplanering med privata serviceproducenter gällande den ram inom vilken gemenskapsboende ska ordnas. Den privata sektorns möjligheter har i det här skedet inte utvärderats och utretts separat i den här rapporten.

Kommunerna och välfärdsområdena behöver ha samarbetsstrukturer och ett gemensamt strategiskt tänkande för att möta alla boendebehov. Det gemensamma planeringsarbetet ska omfatta planer för att stöda befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand, inklusive beräkningar på behovet av boenden och hur behovet ska mötas.

- Kommuner föreslås tillhandahålla boenderådgivning. I denna rådgivning bör man beakta självständigt hemmaboende, framförhållning, tillgänglighet samt samarbete med bostadsaktiebolag, till exempel för att främja installation av hiss i efterhand. Denna rådgivning kan tillhandahållas kostnadseffektivt även regionalt (t.ex. så att kommunerna har gemensamma boenderådgivare).
- Välfärdsområdet (och kommunerna) utarbetar en gemensam handbok om boendelösningar för äldre personer.
- Välfärdsområdet ordnar rådgivning om boende i anslutning till de tjänster som i enlighet med § 12 i äldreservicelagen främjar välbefinnandet. Rådgivningen integreras med den centraliserade servicerådgivningen, servicehandledningen och bedömningen av service- och vårdbehovet.
- Kommunerna, välfärdsområdena och organisationerna ordnar sektorsövergripande stöd för äldre personers funktionsförmåga. Kommunernas och välfärdsområdenas äldreråd, råd för personer med funktionsnedsättning och ungdomsfullmäktige inkluderas i planeringsarbetet för mångformigt boende.
- Ett utkast utarbetas om de kostnader som hänför sig till ordnandet av gemenskapsboende.
- Planeringsarbetet kompletteras att också omfatta gemenskapsboende för personer med funktionsnedsättning samt för klienter som deltar i rehabilitering inom mentalvården och missbrukarvården.
- Välfärdsområdet, kommunerna och städerna utreder i samarbete med organisationer och privata serviceproducenter det befintliga fastighetsbeståndet och möjligheterna att vid behov ändra de fastigheter som nu används för serviceboende med heldygnssorg till gemenskapsboenden.

Sektordirektör, äldre personer Vähäkangas Pia

föreslår, att styrelsen godkänner den bifogade mellanrapporten som grund för den fortsatta planeringen av gemenskapsboende samt ger vid behov anvisningar för det fortsatta arbetet.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Distribution